

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **D. L. T.,** zastoupen JUDr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalované: **Policie České republiky**, **Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje**, se sídlem Masarykova 27, Ústí nad Labem, proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 3. 2019, čj. KRPU-55219-23/ČJ-2019-040022-SV-ZZ, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 2. 5. 2019, čj. 75 A 11/2019-37,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Ing. Jakubu Backovi, advokátu, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **4 114 Kč**, která bude proplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím žalované označeným v záhlaví tohoto rozsudku bylo rozhodnuto o zajištění žalobce dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců za účelem správního vyhoštění. Doba zajištění byla stanovena na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody.

[2] Proti rozhodnutí žalované podal žalobce žalobu, kterou krajský soud v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. Namítl, že krajský soud nedostatečně posoudil námitku nesprávného vyhodnocení možnosti uložení zvláštních opatření dle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců. Žalovaná i krajský soud dle stěžovatele vycházely pouze ze skutečnosti, že se stěžovatel nacházel nelegálně na území schengenského prostoru, resp. ČR, kam byl vrácen bezprostředně po zadržení v Německu, aniž posoudily jeho pobytovou historii (na území ČR se nacházel nelegálně pouze několik hodin, nebylo rozhodnuto o jeho správním vyhoštění), jakož i okolnost, že na území schengenského prostoru se nikdy nedopustil protiprávního jednání a správním orgánům poskytl dobrovolně všechny potřebné údaje. Na základě uvedeného nelze podle stěžovatele dovozovat, že je nezbytné přistupovat k nejintenzivnějšímu možnému zásahu do jeho práva na osobní svobodu, který bezpochyby představuje zajištění dle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

[4] Stěžovatel dále namítl, že smyslem zavedení institutu zvláštních opatření do zákona o pobytu cizinců byla nutnost implementace čl. 15 směrnice Evropského Parlamentu a Rady č. 2008/115/ES, o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále jen „návratová směrnice“). Stěžovatel v návaznosti na to citoval z judikatury NSS ke smyslu přijetí návratové směrnice. Stěžovatel v této souvislosti rovněž odkázal na rozsudek NSS ze dne 9. 2. 2017, čj. 5 Azs 294/2016-18, dle kterého nelegální pobyt cizince na území ČR sám o sobě nemůže být důvodem pro vyloučení použití zvláštních opatření.

[5] Stěžovatel navrhl, aby NSS zrušil rozsudek krajského soudu i rozhodnutí žalované a věc jí vrátil k dalšímu řízení.

[6] Žalovaná uvedla, že rozhodnutí o zajištění stěžovatele nebylo založeno jen na základě jeho nelegálního pobytu a dále rozvedla, proč nebylo možné přistoupit k uložení zvláštních opatření. Navrhla, aby NSS kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Ze správního spisu vyplynulo, že stěžovatel se dostal na území EU nelegálně a chtěl zde pracovat. Za tímto účelem si zajistil za úplatu 7 000 euro nelegální (převaděčskou) cestu, kterou absolvoval mimo jiné vozem přes území ČR. V Německu byl stěžovatel zadržen a vrácen zpět do ČR na základě readmisní dohody mezi ČR a Německem. Stěžovatel dále uvedl, že žádným cestovním dokladem, vízem či povolením k pobytu nedisponuje a nevěděl, že je těchto dokladů k přicestování do EU třeba. Nikdy ani neměl žádný cestovní doklad. Na území EU nemá žádné ekonomické, společenské ani kulturní

pokračování

vazby. Rovněž sdělil, že nemá prostředky, aby si zde zajistil ubytování či složil kauci. V návratu do Vietnamu mu nic nebrání, nic mu tam nehrozí, znamenalo by to však zásah do jeho ekonomické úrovně, jelikož ve Vietnamu je zemědělcem a má nízké příjmy. Ve Vietnamu, kam se vrátit nechce, má rodinu a dům.

[9] Podle § 123b zákona o pobytu cizinců je zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan ČR nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území, nebo c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené.

[10] NSS již dříve judikoval, že před zajištěním cizince je správní orgán povinen zvážit využití mírnějšího opatření, konkrétně zvláštních opatření za účelem vycestování dle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců, a tuto úvahu promítnout do odůvodnění rozhodnutí o zajištění cizince, a to s ohledem na zásadu proporcionality a zásadu minimalizace zásahů do osobní svobody cizince (rozsudky NSS ze dne 7. 12. 2011, čj. 1 As 132/2011-51, či ze dne 18. 10. 2012, čj. 7 As 107/2012-40). Dále dle názoru NSS pouhý nelegální pobyt na území bez cestovního pasu nemůže být bez dalšího důvodem pro odmítnutí použití zvláštních opatření. V takovém případě by se nejednalo o dostatečné posouzení a odůvodnění použití zvláštních opatření (rozsudek NSS ze dne 9. 2. 2017, čj. 5 Azs 294/2016-18).

[11] Krajský soud se k možnosti uložení zvláštních opatření vyjádřil na straně 4 napadeného rozsudku, a to ve shodě se žalovanou, která se touto otázkou podrobně zabývala na stranách 6 a 7 svého rozhodnutí. Žalovaná i krajský soud dospěly k závěru, že ve stěžovatelově případě byl naplněn důvod pro zajištění cizince dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť se stěžovatelem bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění a bylo zde nebezpečí, že by stěžovatel mohl ztěžovat nebo mařit správní vyhoštění, jelikož vstoupil na území ČR a do schengenského prostoru protiprávně mimo hraniční přechod bez cestovního dokladu, víza nebo povolení k pobytu a dále sdělil správnímu orgánu, že se nechce vrátit do Vietnamu.

[12] K uložení zvláštních opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců nemohlo být přistoupeno, neboť stěžovatel nemá dostatečné finanční prostředky na složení finanční záruky, dále nemá ani finanční prostředky pro zajištění ubytování a vzhledem k tomu, že nedisponuje žádným cestovním dokladem, vízem nebo pobytovým oprávněním a nelegálně vstoupil a pobýval na území schengenského prostoru, je z jeho dosavadního jednání zřejmé, že nedává dostatečné záruky k tomu, aby spolupracoval s policií a plnil povinnosti, které by mu byly stanoveny. Se závěry žalované a krajského soudu se NSS ztotožňuje a v podrobnostech na ně odkazuje.

[13] Na základě uvedeného NSS konstatuje, že žalovaná i krajský soud posuzovaly případ stěžovatele komplexně a nezaložily závěr o nemožnosti aplikaci zvláštních opatření pouze na nelegálním pobytu stěžovatele na území ČR. Námitky stěžovatele jsou proto nedůvodné.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Ze všech uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost stěžovatele není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. *in fine* zamítl.

[15] Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.); žalované nevznikly v tomto řízení náklady nad rámec její běžné činnosti.

[16] Zástupcem stěžovatele byl usnesením krajského soudu ze dne 29. 3. 2019 ustanoven JUDr. Ing. Jakub Backa, advokát, jehož odměnu a hotové výdaje podle § 35 odst. 10 s. ř. s. hradí stát. Toto zastoupení pokračovalo také v řízení o kasační stížnosti (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Zástupci NSS proto přiznal odměnu za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti) a dále 300 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), celkem tedy 3 400 Kč. Zástupce doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, proto je odměna zvýšena o částku odpovídající této dani (tj. 21 %). Částka v celkové výši 4 114 Kč bude vyplacena z účtu NSS ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 15. srpna 2019

Ondřej Mrákota
předseda senátu